

Казан шәһәре Совет районының
«Татар телендә тәрбия һәм белем бирүче
катнаш төрдәге 166нчы балалар бакчасы»
муниципаль автономияле мәктәпкәчә
белем учреждениесе
420071, Парклы ур., 29а
Тел./факс: 234-48-01
e-mail: bds.166@mail.ru

Муниципальное автономное дошкольное
образовательное учреждение «Детский сад №
166 с татарским языком воспитания и обучения
комбинированного вида» Советского района г.
Казани
420071, ул. Парковая, 29а
Тел. /факс: 234-48-01
e-mail: madou. bds.166@mail.ru

“КИЛЕШЕНДЕ”

166нчы Билингваль балалар
бакчасының өлкән тәрбияче
Г.Н. Фахриева Г.Н.Фахриева

«РАСЛЫЙМ»
166нчы Билингваль балалар
бакчасының мөдире
Т.Х. Поликарпова Т.Х.Поликарпова

Боерык № *20/000/166* 20*21* ел

Татар теле тәрбиячесенен
Татар теле тәрбиячесенен
рус һәм башка милләт балаларын
татарчага өйрәтү буенча эш программасы
2021-2022нчы уку елы
2021-2022нчы уку елы

АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләре”нә нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мөғариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбиячә сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүнең төп чарасы булып торган уен аша үткөрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эшчәнлекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзә өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенең конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбиячә үзә ижади якин килеп, уку методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшнә дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең зурлар һәм мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлегә алына, урта яшьтәге балалар төркемендә – режим моментларында эшчәнлек. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтәзмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләренә, сүзтәзмәләренә, ситуацияләренә балалар аңламаган очракта, тәрбиячә рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә әзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренчә тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, жырлар, шигырьләр бирелергә мөмкин.

Бала татар телендә сүзне дөрес әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзнен дөрес үрнәгән бирә. Балалардан авазларның дөрес әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмендә акцент, жирле диалект, аваз кимчеләкләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якин килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар керту, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшәргә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

Сүзлек белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшәргә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеры ягыннан лексик күнегүләргә икегә бүлеп карыйлар: эзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Эзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләргә файдаланып сөйләргә эзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләргә хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләргә бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр жирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;

-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

-ишеткән сүзне бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;

-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;

-төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;

-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;

-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;

-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләргә, конструкцияләргә бары аралашуда аңлап кулланыла).

-бала теге яки бу сүзгә аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләргә үткәргә мөмкин: *-Бу туп? - Әйе, бу туп.*

-Бу пәси? (туп күрсәтелә) - Юк, бу пәси.

-өйрәнелгән сүзләргә хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемнә әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнә алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләргә аңлап үтәүләрен тәләп ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләргә бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр.

Мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисәң? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең эһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гади дән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-жавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең жавап репликасы; килә: *Бу кем? - Бу әти;* раслау рәвешендә: *Бу әти? - Әти;* инкарь рәвешендә: *Бу әни? - Юк, бу әти.* Реплика-жавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти? Бу вакытта әңгәмәдәшнең жавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: Матур әти; яисә: Матур.*

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны куллануырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа жавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм жаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Сабуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай жавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*

Сорау – кире жавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыккый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яна сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшләгәндә балалар кабатлылар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренә эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлы алалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнең нәтижәсе уртанчылар төркемендә сүзне ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә дәвам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә эзерлек төркеме өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигуралар күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигуралар боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйным, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: *бу нәрсә, нишли, син нишлисең, нәрсә кирәк, нинди һ.б.* Жөмлеләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: *Аю караватта йоккый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.* Мәктәпкә эзерлек төркемендә өченче бирем жыр формасында бирелә. Бу биремнәрне интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегә өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. **Предметлар белән эш:** тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. **Рәсемнәр белән эш:** тасвирлау, үстерешле диалог.
3. **Сюжетлы-рольле уеннар;**
4. **Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү** (аудиоязмага таянып).
5. **Театральләштерү, сәхнәләштерү** (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. **Хәрәкәтле уеннар:** туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. **Ижади һәм ситуатив уеннар:** рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. **Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.**
9. **Үстерелешле диалоглар** (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. **Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.**
11. **Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.**
12. **Интерактив уеннар.**

Татарча сөйләшәргә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

- Бурычлар:**
1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.
  2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.
  3. Бер – беренне тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

- Бурычлар:**
1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
  2. Гади сорауларны аңлап жавап бирү, мөрәҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.
  3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнән баету, сүз һәм сүзтөзмәләргә төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бұрычлар:1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, жавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтәлеге.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өөм” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның эчтәлегенә түбәндәге темалардан тора:

- Гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Гаилә – 18 сәгать (1-18)		
эти эни	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, әби, кыз, малай).	Аудиоязма №1-23
малай кыз	-Кем юк? -Эти (эни, бабай, әби, малай, кыз).	Дәфтәрдә эш №1-4
мин исәнмесез сау булыгыз	-Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”
исәнме	-Исәнме, эни (эти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, әби, кыз, малай).	

эт песи	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	
эйе юк сау бул	-Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).	
эби бабай	-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.	
эйбэт	-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз. -Хэллэр ничек? -Эйбэт.	

Ашамлыklar – 12 сэгать (19-30)

ипи мэ рэхмэт	-Мэ, ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт, эби.	Аудиоязма №24-39
алма сөт чэй	-Коля, мэ ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт.	Дэфтэрдэ эш №5-10 Мультифильмнар: 1. “Тэмле” кибегендэ” 2. “Азат кунак чакыра”
тэмле кил монда утыр	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт. -Мэ, тэмле алма (ипи).	
аша эч	-Мэ, ипи (алма) аша. -Мэ, сөт (чэй) эч.	

Уенчыклар – 18 сэгать (31-48)

туп	- Бу нэрсэ? - Туп (курчак, куян, аю).	Аудиоязма №40-53
бир	-Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мэ, курчак (туп, куян, аю).	Дэфтэрдэ эш №11-13
зур кечкенэ	-Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт).	Мультифильмнар: 1. “Паркка сяхэт” 2. “Уенчыклар үпкөлөгэн” 3. “Күцелле уеннар” 4. “Акбай хэм Мияу мажаралары”
матур		

<p>курчак</p> <p>куян аю уйна</p> <p>ю</p> <p>хэллэр ничек?</p> <p>пычрак чиста</p>	<p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк.</p> <p>-Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ.</p> <p>- Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p> <p>- Исәнме, Мияу! - Исәнме, Акбай! - Хэллэр ничек? - Әйбэт.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
Саннар - 6 сэгать (49-54)		
<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч? -Юк. -Ике? -Әйе.</p> <p>-Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.</p>	<p>Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санийбыз”</p>

Кабатлау - 6 сэгать (55-60)		
		Аудиоязма №25 Дэфтэрдэ эш №61-64 Мультифильм: 1. “Күнелле ял итэбэз”

**Уртанчылар төркеменен «Минем өем» укыту методик комплекты
буенча күрсэтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсэтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)**

Тема: “Минем гаиләм”

1 нче кисәк (1 нче тема).

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! (пауза-3 секунд). Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по-другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом (хатын-кыз тавышы).

Акбай: һау-һау! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- **Эни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Эни** (*хатын-кыз тавышы*)

3 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- **Эни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Эни** (*хатын-кыз тавышы*)

4 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*) - **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- **Эни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - **Эни** (*хатын-кыз тавышы*)

5 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти-эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Эни-эни** (*хатын-кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Малай, кыз”.

6 нчы кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти** (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- **Эни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- **Малай** (*малай тавышы, пауза-5 секунд*)
- **Кыз** (*кыз тавышы*)

7 нче кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Эти-эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Эни-эни** (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Малай-малай** (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Кыз-кыз** (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышык”.

8 нче кисәк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*).

Балалар: Исәнмесез.

- **А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? (*обращается к Мияу*).

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисәк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисәк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Мин эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

11 нче кисәк (5 нче тема).

-Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 нче кисәк (5 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гаилә”.

13 нче кисәк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, эни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, әти (*пауза – 3 секунд*)

Акбай: Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисәк (7 нче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (*хатын-кыз тавышы*).

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: һау-һау! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау – һау! Мин эт.

һау – һау! Мин эт (*пауза – 6 секунд*)

Тәрбияче: Песи, кил монда! Эт, кил монда!

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! һау – һау! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- һау-һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин әти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисәк (10 нчы тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (хатын-кыз тавышы)
- Мин эти (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин эни (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин малай (малай тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин кыз (кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин Мияу. Мин песи (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин Акбай. Мин эт (ир-ат тавышы)

Тема: “Кунак килгэн”.

18 нче кисәк (13 нче тема).

- **К** нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это? (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Мияу-мияу, хочю.

Акбай(курсәткән рәсемнәрне атый): Әби (пауза-3 секунд). Бабай.

19 нчы кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин әби (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин әби (хатын-кыз тавышы)

20 нче кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза –5 секунд)
  - Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза –5 секунд)
  - Мин әби (хатын-кыз тавышы, пауза –5 секунд)
  - Мин әби (хатын-кыз тавышы)

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?”** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

Бу бармак бабай,

Бу бармак әби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак әби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нче тема).

- **Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече** (хатын-кыз тавышы).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Эйбэт. Акбай, хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт.

Тема: “Эби күчтэнэче”.

24 нче кисэк (19 нчы тема).

Эби: Исәнмесез, балалар (пауза- 3 секунд).

Балалар: Исәнме, эби.

Эби (ипи күрсәтәп): Ипи (пауза- 3 секунд).

Балалар: Ипи.

25 нче кисэк (19 нчы тема).

Эби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Эби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтэнэче”.

26 нчы кисэк (20 нче тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (пауза- 3 секунд).

Балалар: Исәнме, бабай.

Бабай(алма күрсәтәп): Алма (пауза- 3 секунд).

Балалар: Алма.

27 нче кисэк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Сөт. Чэй”.

28 нче кисэк (22 нче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (хатын-кыз тавышы)

- Акбай, бу нәрсә? (хатын-кыз тавышы)

- Акбай: Чэй.

- Мияу, бу нәрсә? (хатын-кыз тавышы)

- Мияу: Сөт.

29 нчы кисэк (22 нче тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Алма (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Алма (ир-ат тавышы)

30 нчы кисэк (22 нче тема).

- Слушай!Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла!Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)

- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

- Алма (ир-ат тавышы)

31 нче кисэк (22 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Сөт (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)

- Чэй (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)

- Ипи (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)
- Алма (ир-ат тавышы)

Тема: “Дустыңны сыйла”.

32 нче кисэк (23 нче тема).

Акбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Акбай, мә ипи.

- Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение? (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

Балалар: Спасибо.

- Правильно, “Спасибо” – “Рэхмэт”. Акбай, скажи “Рэхмэт” (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Рэхмэт. Мияу, скажи “Рэхмэт”.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисэк (25 нче тема).

- Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём (хатын-кыз тавышы)

Бергә: Мияу, кил монда.

34 нче кисэк (25 нче тема).

- Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мә сөт. Сөт тәмлеме? (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Сөт тәмле, тәмле. Рэхмэт (пауза-5 секунд)

- Акбай, мә ипи. Ипи тәмлеме? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Ипи тәмле, тәмле. Рэхмэт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисэк (26 нчы тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

- Ипи тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Ипи тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Чэй тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Чэй тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Алма тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Алма тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)

- Сөт тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

- Сөт тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы)

36 нчы кисэк (26 нчы тема).

- Слушай!Пой! (ир-ат тавышы)

- Тыңла!Жырла! (хатын-кыз тавышы)

- Ипи тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)

- Ипи тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)

- Чэй тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

- Чэй тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

- Алма тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)

- Алма тәмле-тәмле (ир-ат тавышы, пауза-5секунд)

- Сөт тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

- Сөт тәмле-тәмле (хатын-кыз тавышы)

37 нче кисэк (26 нчы тема).

- Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (пауза-5 секунд)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- Акбай, садись. Утыр (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр (*хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 нче кисэк (28 нче тема).

- Мияу, кил монда, утыр. Мэ, ипи аша (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Ипи тэмле.

- Акбай кил монда, утыр. Мэ, алма аша (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Алма тэмле.

Тема: “Чэй табынында”.

39 нчы кисэк (29 нчы тема).

- Мияу, кил монда, утыр. Мэ, сөт эч (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Сөт тэмле.

- Акбай кил монда, утыр. Мэ, чэй эч (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Чэй тэмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисэк (31 нче тема).

- Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке (*хатын-кыз тавышы*)

- Что это? Бу нэрсэ? Акбай, бу нэрсэ? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

- Мияу, бу нэрсэ? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенэ”.

41 нче кисэк (32 нче тема).

Акбай: Бу нэрсэ?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нэрсэ?

Мияу: Туп. Туп кечкенэ.

42 нче кисэк (32 нче тема).

Уен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенэ туп.

43 нче кисэк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,

Кечкенэ туп.

Сикер-сикер,

Кечкенэ туп.

Тема: Күнел ачу кичэсе “Туган көн”.

44 нче кисэк (33 нче тема).

- Сегодня у Акбай день рождение. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергэ: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Өйбэт.

- Акбай, кил монда, утыр (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Курчак кунакка килгэн”.

45 нче кисэк (34 нче тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нэрсэ? Курчак. Курчак (*хатын-кыз тавышы*).

46 нчы кисэк (34 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак (*Бала тавышы жыр итеп жырлыгый*).

Тема: “Уйныйбыз”.

47 нче кисэк (38 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Өллэ-лэ, эллэ-лэ, карусель эйлэнэ,

Матур курчак эйлэнэ,

Зур-зур аю эйлэнэ,

Кечкенэ куян эйлэнэ.

Өллэ-лэ, эллэ-лэ, карусель эйлэнэ,

Матур курчак эйлэнэ,

Зур-зур аю эйлэнэ,

Кечкенэ куян эйлэнэ (*темп экрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлыгый*)

Тема: “Мияуга бүлэк”.

48 нче кисэк (40 нчы тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Күрсэт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Зур курчак (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ курчак (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенэ эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисэк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хэллэр ничек?

Мияу: Өйбэт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мэ, зур аю.

Акбай: Рэхмэт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүлэклэр”.

50 нче кисэк (43 нче тема).

- Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна”. Бу нэрсэ? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- Мэ, курчак, уйна! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисэк (44 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Туп матур, туп матур? (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- Әйе, әйе, туп матур (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, аю зур (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 нче кисэк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисэк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю.

Ю, ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйныйбыз да, саныйбыз да”.

54 нче кисэк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,

Сикер, сикер матур туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш,

Сикер, сикер, матур туп.

55 нче кисэк (51 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*жырның темпы экрен*).

56 нчы кисэк (51 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*темп экрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисәк (52 нче тема).

(Жырлап әйтәләр)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ир-ат тавышы*)
Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)
Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ир-ат тавышы*)
Бер пәси, ике пәси, өч пәси, дүрт пәси, биш пәси, матур пәси (*хатын-кыз тавышы*)
Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисәк (53 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

59 нчы кисәк (53 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

60 нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!
Акбай: Исәнме, Мияу!
Мияу: Хәлләр ничек?
Акбай: Әйбәт.
Мияу: Куян бир.
Акбай: Ничә куян?
Мияу: Ике.
Акбай: Мә, ике куян.
Мияу: Рәхмәт.
Акбай: Сау бул, Мияу!
Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.

61 нче кисәк (55 нче тема).

Бармак уены.
Исәнме, бабай.
Исәнме, әби.
Исәнме, әти.
Исәнме, әни.
Исәнме, малай.

Исәнме, бабай.
Исәнме, әби.
Исәнме, әти.
Исәнме, әни.
Исәнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.

62 нче кисәк (56 нчы тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, мә ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?”

63 нче кисәк (59 нчы тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши эби.

-Мин эби (*эби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*эти тавышы*).

Монда яши эни.

-Мин эни (*эни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халык бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

“Уйный – уйный үсөбөз” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчөн)

Актив сүзлөр: кишер, нинди, баллы, ничө, суган, бэрэнге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кэбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тэлинкә, чынаяк, зэңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстэл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киёмнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар (гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сәгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”

Яшелчэлэр – 21 сэгать (4-24)		
кишер	-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мэ, кишер.	Аудиоязма №2-24 Дэфтэрдэ эш №2-6
баллы	-Нинди кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)?	Мультфильмнар:
ничэ	-Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	1. “Баллы кишер”
суган	-Мэ, зур (кечкенэ) кишер	2. “Уйный-уйный эшлибез”
бэрэңге	(суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	3. “Юл мажаралары”
кыяр	-Рэхмэт.	4. “Кем эшлэми, шул ашамый”
кэбестэ	-Зур кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	
нинди	-Кечкенэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	
алты	-Чиста кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	
жиде	-Пычрак кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	
сигез		
тугыз		
ун	-Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рэхмэт. -Ничэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мэ, ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер) бир. -Мэ, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер). -Рэхмэт. -Коля, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэңге, кишер, кыяр) бир.	

<p>кызыл сары</p> <p>яшел</p> <p>нәрсә кирәк?</p> <p>юа</p>	<p>-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля.</p> <p>-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.</p> <p>-Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел)</p> <p>-Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк.</p> <p>-Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
Ашамлыклар – 6 сәгать (25-30)		
<p>аш ботка</p>	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p> <p>-Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p> <p>Дәфтәрдә эш №7, 8</p> <p>Мультфильм: 1. “Аш бүлмәсе”</p>
Савыт-саба - 6 сәгать (31-36)		

кашык тэлинкэ чынаяк зэңгэр	-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр). -Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Дэфтэрдэ эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
Киёмнэр - 6 сэгать (37-42)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар). чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар). күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.	Аудиоязма №38-43 Дэфтэрдэ эш №11, 12 Мультфильм: 1.“Киёмнэр кибетендэ” 2.“Шаян уенчыклар”
Шэхси гигиена – 3 сэгать (43-45)		
бит кул хэерле көн	-Хэерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дәфтэре №13, 14 Мультфильм 1.“Ни өчен киёмнэр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сэгать (46-48)		
өстэл урындык карават	-Зур (кечкенэ) урындык (өстэл, карават). -Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенэ аю, мэ кечкенэ карават (өстэл, урындык).	Аудиоязма № 49 Эш дәфтэре №15 Мультфильм: 1.“Маша һәм өч аю”

	-Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.	
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
яратам бар	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №50-60 Эш дәфтәре №16-19 Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”
БӘЙРӘМ “САБАНТУЙ”- 3 СӘГӘТЬ (58-60)		
	Ел дәвамьнда өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1. “Сабантуй бәйрәме”

**Зурлар төркеменен «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
 буюнча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә

	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1- 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә

	Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

Аудиозмалар. (зурлар төркеме)

Тема: “Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай *(бабай тавышы)*

Монда яши әби.

Мин әби *(әби тавышы)*

Монда яши эти,

Мин эти *(эти тавышы)*

Монда яши эни.

Мин эни *(эни тавышы)*

Монда яши малай,

Мин малай *(малай тавышы)*

Монда яши кыз,

Мин кыз *(кыз тавышы)*

Әйе шул, әйе шул,

Бу өй матур,

Бу өй зур. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Кишер үстерәбез”.

2 нче кисәк (4 нче тема).

-Зур кишер *(кыска пауза-5 секунд).*

-Кечкенә кишер*(кыска пауза-5 секунд).*

-Чиста кишер *(кыска пауза-5 секунд).*

-Пычрак кишер.

Тема: “Куян күчтәнәче”.

3 нче кисәк (5 нче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,

Тәмле кишер.

Зур кишер,

Баллы кишер. *(бала тавышы жырлай)*

Тема: “Серле кэрзин”.

4 нче кисэк (7 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (пауза-10 секунд).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Һау-һау. Мин Акбай (пауза-6 секунд).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (пауза-3 секунд).

Акбай: Исәнмесез, балалар (пауза-6 секунд).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

5 нче кисэк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисэк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

2) Бар матур бакча,

Анда алма үсә.

Менә шундый алма зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Алма, алма, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

3) Шофер, шофер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисэк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (пауза-10 секунд)

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Әйбәт.

- **Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке**
(хатын-кыз тавышы).

Акбай (кишер күрсәтә): Бу нәрсә? (пауза-6 секунд)

Тәрбияче белән балалар: Кишер.

Акбай: Кишер нинди? (пауза-6 секунд)

Тәрбияче белән балалар: Кишер кечкенә.

Акбай(суган күрсәтә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңге күрсәтә): Бу нәрсә?

Акбай: Бэрэнге.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисэк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1) Бар матур бакча,
Анда бэрэнге үсә.
Бэрэнге шундый зур,
Бэрэнге кечкенә.

Кушымта:

Бэрэнге, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.
Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,
Анда суган үсә.
Менә шундый суган зур,
Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.
Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,
Анда кыяр үсә.
Менә шундый кыяр зур,
Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.
Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.
Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.

(бала тавышы эжырлый)

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисэк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)*.

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Әйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә?

Мияу: Әйе, кәбестә.

10 нчы кисэк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Бер кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: Бер кәбестә.

Мияу: Өч кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: Өч кәбестә.

Мияу: Ике кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Ике кәбестә.*

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: *Биш кәбестә.*

11 нче кисәк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Акбай, кәбестә бир.

Акбай: Нинди кәбестә?

Мияу: Зур кәбестә.

Акбай: Ничә кәбестә?

Мияу: Бер кәбестә.

Акбай: Мә, бер кәбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нче кисәк (15 нче тема).

Жырлы-биюле уен.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Төсләр дөнъясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунд).*

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: *Әйбәт.*

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 нче (б) кисәк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

- Бу нәрсә? (ир-ат тавышы)

- Туп (хатын-кыз тавышы, кыска пауза)

- Туп нинди? (ир-ат тавышы)

- Сары (хатын-кыз тавышы)

15 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Бу туп (ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый).

- Туп сары (хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый).

16 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

- Бу нәрсә? (ир-ат тавышы)

- Туп (хатын-кыз тавышы).

- Туп нинди? (ир-ат тавышы)

- Кызыл (хатын-кыз тавышы)

17 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Бу туп (ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый).

- Туп кызыл (хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый).

18 нче кисәк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (бала тавышы).

19 нче кисәк (16 нчы тема).

Уен.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төсләр дөнъясы”.

20 нче кисәк (17 нче тема).

Жыр.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

3)Туп, туп, яшел туп,

Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 нче кисәк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нәрсә кирәк? (пауза-3 секунд). Кишер кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Суган кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Помидор кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Кыяр кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Кәбестә кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Бәрәңге кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

21 нче (а) кисәк (19 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Кишер кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Суган кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Помидор кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Кыяр кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Кәбестә кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Бәрәңге кирәк (ир-ат тавышы).

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыйбыз да”.

22 нче кисәк (23 нче тема).

Балалар тавышы эҗырлый.

1.Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Кәбестә кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар эҗырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кәбестә кирәк.

Музыка гына уйный.

2.Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Бәрәңге кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар эҗырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа бәрәңге кирәк.
Музыка гына уйный.

3. Миңа кыяр кирәк,
Сиңа кыяр кирәк.
Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнчә.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа суган кирәк.

Музыка гына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

1. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар.
2. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кыяр, суган,
Кәбестә бар, кишер бар.

Тема: “Уңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыр.

Бабай, бабай әйт әле, (балалар
Кәрзиндә нәрсә бар? сорый)

Кәрзиндә кызыл, сары, (бабай
Яшел, матур алма бар. жавабы)

Бабай, бабай әйт әле, (балалар
Кәрзиндә нәрсә бар? сорый)

Кәрзиндә кыяр, суган, бабай
Кәбестә бар, кишер бар. жавабы)

Тема: “Ашамлыктар”.

25 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)
- Ипи (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).
- Чәй (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).
- Сөт (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).
- Аш (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).
- Ботка (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).

26 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай! Повтори!** (ир-ат тавышы)
- **Тыңла! Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)
- Ипи (ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый).
- Чәй (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).
- Сөт (ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый)
- Аш (хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).
- Ботка (ир-ат тавышы, балалар кабатлый)

27 нче кисэк (25 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи – тэмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*)
- Чэй – тэмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).
- Сөт – тэмле сөт(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*)
- Аш – тэмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).
- Ботка – тэмле ботка(*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).

28 нче кисэк (25 нче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тэмле аш,
Тэмле аш, тэмле аш.
Без ашыйбыз тэмле ботка,
Тэмле ботка, тэмле ботка.

Тема: “Кем нәрсә ярата?”.

29 нче кисэк (30 нче тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нәрсә ярата?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нәрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тэмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тэмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тэмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тэмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рәхмәт, ботка тэмле.

Тема: “Туган көн”.

30 нчы кисэк (31 нче тема).

- **Скоро у Алии день рождение. Придут гости, нужна посуда:** тарелка - тэлинкә, ложка – кашык (*хатын-кыз тавышы*).
- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Тэлинкә(*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Тэлинкә (*хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд*)
- Кашык (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Кашык (хатын-кыз тавышы)

31 нче кисэк (31 нче тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Тэлинкэ (ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд)

- Кашык (хатын-кыз тавышы)

32 нче кисэк (31 нче тема).

- Слушай! Покази! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Күрсэт! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Тэлинкэ (ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тэлинкэне күрсэтэлэр, балалар кабатлый).

- Кашык (хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсэтэлэр, балалар кабатлый).

33 нче кисэк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничэ кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мэ, ике кашык.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Чэй табыны эзерлибез”.

34 нче кисэк (34 нче тема).

- Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тэлинкэ. А сегодня поставим чашку-чынаяк (пауза-3 секунд). Чынаяк (хатын-кыз тавышы).

- Слушай! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд)

- Чынаяк (хатын-кыз тавышы)

35 нче кисэк (34 нче тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсэтэ, балалар кабатлый).

- Чынаяк (хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсэтэ, балалар кабатлый).

36 нчы кисэк (34 нче тема).

- Слушай! Покази! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Күрсэт! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсэтэ, балалар кабатлый).

- Кашык (хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык күрсэтэ, балалар кабатлый).

- Тэлинкэ (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсэтэ, балалар кабатлый).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисэк (35 нче тема).

- Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зэңгэр чынаяк. Мэ, зэңгэр чынаяк (хатын-кыз тавышы).

- Слушай! Пой! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Жырла! (хатын-кыз тавышы)

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк,

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зэңгэр, зэңгэр чынаяк.

Тема: “Без киенэбез”.

38 нче кисэк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмэк матур, *(кыз тавышы)*

Синең күлмэк матур. *(малай тавышы)*

Әйе шул, әйе шул, *(икесе)*

Минем күлмэк матур. *(бергә)*

Минем чалбар матур, *(малай тавышы)*

Синең чалбар матур. *(кыз тавышы)*

Әйе шул, әйе шул, *(икесе)*

Минем чалбар матур. *(бергә)*

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисэк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмэк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмэк ки”. “Курчак чалбар ки”*(пауза- 3 секунд)*. Әйдәгез, курчакны киендерэбез. Кукла, надень платье. Курчак, күлмэк ки *(пауза- 10 секунд)*. Курчак, чалбар ки *(пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы)*.

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә)*.

- Курчак, күлмэк ки *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмэк ки *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмэк кидерә)*.

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисэк (41нче тема).

-Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмэк сал *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра)*. Курчак, чалбар сал *(хатын-кыз тавышы)*.

41 нче кисэк (41нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы)*

- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра)*.

- Курчак, күлмэк сал *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмэк сал *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра)*.

42 нче кисэк (41 нче тема).

- Слушай!Повтори!Выполни! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Кабатла!Үтә! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмэк сал *(ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар)*.

- Курчак, чалбар сал *(хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар)*.

43 нче кисэк (41 нче тема).

Бишек жыры *(гадирәк сүзле булса, яхшы булыр иде)*

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кисэк (43 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

-Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу бит *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә)*.

- Бу бит *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә)*.

- Бу кул *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә)*.

- Бу кул *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә)*.

45 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)
- Бу бит (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен күрсәтәләр, кабатлыйлар).
- Бу кул(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын күрсәтәләр, кабатлыйлар).

46 нчы кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)
- Мә су, бит ю (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар).
- Мә су, кул ю (хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар).

47 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)
- Бит чиста (ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр).
- Кул чиста (хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр).

48 нче кисәк (43, 44 нче тема).

- Слушай! Пой! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Жырла! (хатын-кыз тавышы)

Мә су,

Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,

Ю, ю,ю.

Тема: Өстәл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собрались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович сядил за стол и грубым голосом говорил: “**Бу өстәл**”. Настасья Петровна не так громко: “**Бу өстәл**”. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: “**Бу өстәл**”.

А потом Михаил Иванович поудобнее сядил на стул и говорил: “**Бу урындык**”. Настасья Петровна говорила: “**Бу урындык**”. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: “**Бу урындык?**”.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: “**Бу карават**”. Настасья Петровна говорила не так громко: “**Бу карават**”. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “Бу диван”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: “**Бу карават**”.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничэ туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мэ, бер туп.

Мияу: Рэхмэт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 нче кисэк (49 нчы тема).

- Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем *(хатын-кыз тавышы)*.

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә,

Матур курчак әйләнә.

Зур-зур аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисэк (50 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Алиянең туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 нче кисэк (52 нче тема).

- Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” *(хатын-кыз тавышы)*.

54 нче кисэк (52 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

55 нче кисэк (52 нче тема).

- **Слушай! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*

- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*

56 нчы кисэк (52 нче тема).

- **Слушай! Покази! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мин алма яратам *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә).*

- Мин кыяр яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә).*

- Мин груша яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә).*

- Мин ипи яратам *(ир-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә).*

57 нче кисэк (52 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Мин алма яратам,

Яратам, яратам.

Мин кыяр яратам,

Яратам, яратам.

Мин груша яратам,
Яратам, яратам.
Мин Коляны яратам,
Яратам, яратам.
Мин Оляны яратам.
Яратам, яратам.

Тема: “Син нэрсэ яратасың?”.

58 нче кисэк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.
Курчак яратам.
Яратам, яратам.
Аю яратам.
Яратам, яратам.
Куян яратам.
Яратам, яратам.
Туп яратам.
Яратам, яратам.
Песи яратам.
Яратам, яратам.
Эт яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсэбэз”.

59 нчы кисэк (55 нче тема).

Өллө-лө, эллө-лө,
Карусельлөр эйлэнэ.
Матур кызлар эйлэнэ,
Зур малайлар эйлэнэ.

Тема: “Нэрсэ бар?”.

60 нчы кисэк (56 нчы тема).

- Өйт эле, өйт эле,
Кэрзиндэ нэрсэ бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кэрзиндэ алма бар,
Тэмле, тэмле алма бар.
Өйе шул, өйе шул,
Кызыл, кызыл алма бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Өйт эле, өйт эле,
Кэрзиндэ нэрсэ бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кэрзиндэ кыяр бар,
Тэмле, тэмле кыяр бар.
Өйе шул, өйе шул,
Яшел, яшел кыяр бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Өйт эле, өйт эле,
Кэрзиндэ нэрсэ бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кэрзиндэ кишер бар,
Тэмле, тэмле кишер бар.
Өйе шул, өйе шул,
Сары, сары кишер бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Өйт эле, өйт эле,
Кэрзиндэ нэрсэ бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кэрзиндэ кэбестэ бар,
Тэмле, тэмле кэбестэ бар.
Өйе шул, өйе шул,
Зур, зур кэбестэ бар (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Сабантуйга эзерлэнэбэз”.

61 нче кисэк (58 нче тема).

- Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*))

Балалар: Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнмесез, балалар.

Мияу: Исәнмесез, балалар.

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

1. Карагыз, карагыз,

Сабантуйга барабыз.

Сабантуйга барабыз,

Уйнап бүлөк алабыз.

2. Сабантуйга барабыз,

Сикерәбез, чабабыз.

Жырлап, биеп алабыз,

Уйнап бүлөк алабыз.

Тема: “ Күңелле Сабантуйга уеннары”.

63 нче кисәк (59 нчы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мэктэпкэ эзерлек төркеме)

якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хэерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чэк-чэк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыим, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлегә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хэерле көн	-Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2
бу кем?		Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3 Мультфильм: “Аю баласы дөнья белән таныша”
бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклай.	Аудиоязма №9 - 10 Дәфтәрдә эш №4 Аудиоязма №11
нишли? йоклай утыра	-Эни нишли? -Эни утыра.	Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”

<p>ашый эчэ</p>	<p>-Коля нишли? -Коля ашый (эчэ).</p>	<p>Аудиоязма №12 Дэфтэрдэ эш №5</p>
<p>нишлисең? ашыйм эчэм</p>	<p>-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчэм.</p>	<p>Аудиоязма №13 - 14</p> <p>Мультфильм: “Тату гаилэ”</p>
<p>уйный уйныйм</p>	<p>-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.</p>	<p>Аудиоязма №15</p>
<p>утырам</p>		<p>Аудиоязма №16 - 18</p> <p>Мультфильм: “Юмарт аю”</p>
<p>барам кая барасың? син нишлисең?</p>	<p>-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэңге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)</p>	<p>Аудиоязма №19</p> <p>Аудиоязма №20 Дэфтэрдэ эш №6</p> <p>Мультфильм: “Кафега барабыз”</p>
<p>сикер-сикерэм</p>	<p>Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.</p>	<p>Дэфтэрдэ эш №7</p>
<p>сикерэ йөгерэ төлке</p>	<p>Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).</p>	<p>Аудиоязма №21-23</p> <p>Мультфильм: “Урманда күңелле уеннар”</p>
<p>йөгер-йөгерэм</p>	<p>-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм.</p>	<p>Аудиоязма №24 Дэфтэрдэ эш №8</p> <p>Аудиоязма №25-28</p>
<p>чэк-чэк өчпочмак</p>	<p>-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.</p>	<p>Мультфильм: “Көчлелэр, кыюлар, житезлэр”</p> <p>Аудиоязма №29-30 Дэфтэрдэ эш №9</p>
<p>яшь</p>	<p>-Сиңа ничэ яшь? -6 яшь.</p>	<p>Мультфильм: “Жәнлеклэр спорт бэйрәмендә”</p>
<p>бүре керпе</p>	<p>-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.</p>	<p>Аудиоязма №31-32</p>

тавык этэч	Этэч зур, матур Тавык кечкенэ, матур	Аудиоязма №33-34 Дэфтэрдэ эш №10 Мультфильм: “Циркта”
үрдэк	-Син кем? -Мин үрдэк.	Аудиоязма №35 - 36 Дэфтэрдэ эш №11 Аудиоязма №37 - 38 Дэфтэрдэ эш №12
чана шуа	Куян чана шуа.	Мультфильм: “Шаян кошлар”
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №39 - 40 Аудиоязма №41 Дэфтэрдэ эш №13
бие бии	-Аю, эйдэ, бие!	Мультфильм: “Урманда зур концерт”
биим		Аудиоязма №42 - 44 Дэфтэрдэ эш №14 Аудиоязма №45 - 46
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Мультфильм: “Акбай туган көнгө барырга жыена” Аудиоязма №47 Дэфтэрдэ эш №15
жырла-жырлым	-Син нишлисең? -Мин жырлым.	Аудиоязма №45, 48 – 49 Мультфильм: “Мияуның туган көне”
зур рэхмэт	жырлыйбыз зур рэхмэт	Аудиоязма №50 Дэфтэрдэ эш №16 Аудиоязма №51 - 53 Дэфтэрдэ эш №17
китап укый	Кыз китап укый.	Мультфильм: “Урман китапханэсендэ”
рәсем ясьым	рәсем ясьым-алма ясьым мәктәп	Аудиоязма №54 - 60 Дэфтэрдэ эш №18 Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”

укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Аудиоязма №61-63 Дэфтэрдэ эш №19
дэфтэр	бик тэмле	Мультфильм: “Урман мэктебендэ” Аудиоязма №64
	Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенэ. Теремкэйдэ тычкан яши. Теремкэйдэ куян яши. Теремкэйдэ бүре яши. Теремкэйдэ төлке яши. Теремкэйдэ аю яши. Алар бик дус.	Мультфильм: “Теремкэй” Аудиоязма №65-66
	-Кэжэ кая? -Өнэ, кэжэ кэбестэ ашый. Кэжэ кэбестэ ярата.	
	-Мин ипи яратам. Песи, син нэрсэ яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тэмле.	Мультфильм: “Кем нэрсэ ярата?”
	-Мэ, кэжэ, ботка аша. -Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмле.	Аудиоязма №67 - 71 Дэфтэрдэ эш №20

Мэктэпкэ эзерлек төркеменен «Без инде хэзер зурлар-мэктэпкэ илтэ юллар» укыту методик комплекты буенча күрсэтмэ, таратма материаллар.

1. А 4 форматында күрсэтмэ рәсемнэр.	Үрдэк, бүре, этэч, тавык, зур тычкан, кечкенэ тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дэфтэр, кофе, пицца, бэрэнге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данэ
	Шарлар - (зэнгэр, кызыл, сары, яшел төслэрдэ).	Һәрберсе 1 данэ
	Сюжетлы рәсемнэр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдэк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгэрэ, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчэ, эт ашый, төлке йөгэрэ, куян сикерэ, тычкан ашый, этэч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данэ
2. А 5 форматында таратма	Үрдэк, бүре, этэч, тавык, зур тычкан, кечкенэ тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дэфтэр, кофе, пицца, бэрэнге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данэ

рәсемнәр.		
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

АУДИОЯЗМАЛАР. (мәктәпкә эзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Наверное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 нче кисәк (1 нче тема).

- Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кыз тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кыз тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кыз тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисәк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза -5 секунд).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. haу-haу.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (кыска пауза -5 секунд).

Балалар: Исәнмесез, Акбай, Мияу.

4 нче кисәк (2 нче тема) (телефоннан сөйләшү)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 нче кисәк (2 нче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, эти (ир-ат тавышы).

Хәерле көн, эни (хатын-кыз тавышы).

Хәерле көн, бабай (ир-ат тавышы).

Хәерле көн, эби (хатын-кыз тавышы).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисәк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернется, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (ир-ат тавышы).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.

7 нче кисәк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу эти.

Акбай: Әйе, эти. Бу кем?

Мияу: Бу эни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Әйе, бу бабай.

8 нче кисәк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: Это кто?-Бу кем? (ир-ат тавышы)

- Исәнмесез (эни тавышы, озын пауза-10 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу эни (эни тавышы, кыска пауза-3 секунд).

- Исәнмесез (эти тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу эти (эти тавышы, кыска пауза-3 секунд).

- Хәерле көн, мыр-р-р...(песи тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу песи (песи тавышы)

- Хәлләр ничек? Р-р-р...(эт тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу эт (эт тавышы, кыска пауза-3 секунд)

- Чи, чи чи. Исәнмесез (*тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд*)
- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу тычкан (*тычкан тавышы*).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 нчы кисәк (7 нче тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: Это что? – Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 нчы кисәк (7 нче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольләрендә.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Саубул Акбай.

Акбай: Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисәк (8 нче тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (*ир-ат тавышы*).

- Эти нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эти йоклый*).

- Әйе, эти йоклай (*хатын-кыз тавышы*).

- Эни нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эни юа*).

- Әйе, эни юа (*хатын-кыз тавышы*).

- Кыз нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: кыз утыра*).

- Әйе, кыз утыра (*хатын-кыз тавышы*).

- Малай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: малай йоклай*).

- Әйе, малай йоклай (*хатын-кыз тавышы*).

- Әби нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әби юа*).

- Әйе, әби юа (*хатын-кыз тавышы*).

- Бабай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: бабай утыра*).

- Әйе, бабай утыра (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Дусларны сыйлайбыз”.

12 нче кисәк (10 нчы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклай, йоклай.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?

Ашый, ашый.

Нишли? Нишли?

Эчә, эчә.

Тема: “Нишлисең?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? –

Нишлисең? (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисең?

Мияу: Пью. Эчәм, эчәм (*озын пауза*)

Тәрбияче: Спросите, что делает Акбай?

Бергә: Акбай, нишлисең?

Акбай: Ашыйм (*озын пауза*).

Тәрбияче: Спросите, что делает Мияу?

Бергә: Мияу, нишлисең?

Мияу: Эчәм.

Тема: “Нишлисең?” (телефоннан сөйләшү)

14 нче кисәк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).

- Мин Коля (*малай тавышы*).

- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).

- Әйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).

- Әйбәт (*кыз тавышы*).

- Оля, нишлисең? (*малай тавышы*).

- Алма ашыйм. Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Чәй эчәм (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Әйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисәк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хәерле көн (*малай тавышы*).

- Хәерле көн (*кыз тавышы*).

- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).

- Әйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).

- Әйбәт (*малай тавышы*).

- Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Ботка ашыйм. Син нишлисең? (*малай тавышы*).

- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисәк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Әби: Мин әби (кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Әби: Исәнмесез, балалар (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Әйбәт, рәхмәт (кыска пауза-4 секунд).

- Предложите бабушке сесть на стул (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, утыр.

- Әби нишлисең? (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Утырам.

- Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Утырам.

- Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишлисең?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чәй, эч.

Әби: Рәхмәт, чәй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (телефоннан сөйләшү)

20 нче кисәк (17 нче тема).

- Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле. (*ир-ат тавышы*).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).

- Әйбәт. Коля, син нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Мин бәрәңге ашыйм (*малай тавышы*).

- Бәрәңге тәмлеме? (*кыз тавышы*).

- Әйе, бәрәңге тәмле. Оля, син нишлисең? (*малай тавышы*).

- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күңелле уеннар”.

21 нче кисәк (20 нче тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (*клоун, ир-ат тавышы*).

- Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә (*озын пауза-20 секунд*).

- Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче кисәк (20 нче тема).

- Слушай. Найди соответствующий рисунок (*ир-ат тавышы*)

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу пәси. Пәси кечкенә, матур. Пәси сөт эчә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз кул юа (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерә (*балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

2) Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

3) Бар кечкенә куян,

Кечкенә, матур куян.

Куян, куян кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

4) Бар кечкенә керпе,

Кечкенә, матур керпе.

Керпе, керпе кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бәйрәменә әзерләнәбез”.

24 нче кисәк (22 нче тема).

- Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая барасың? (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Спорт бәйрәменә барам.

- Акбай, кая барасың? (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Спорт бәйрәменә барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин сикерәм. Мияу, беги! Мияу, йөггер! Мияу, йөггер! Мияу, син нишлисең?

Мияу: Я бегу. Мин йөггерәм. Йөггерәм.

Тема: “Бәйрәмгә барабыз”.

25 нче кисәк (23 нче тема).

- Акбай и Мияу собрались в Казань. Покупают в кассе билет (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, билет бир эле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рәхмәт.

- Мы с вами тоже поедem в город Казань. Спросите, у кассира билет (*хатын-кыз тавышы*)

26 нчы кисәк (23 нче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются (*кыска пауза, ир-ат тавышы*)

- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? (*ир-ат тавышы*)

27 нче кисәк (23 нче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить (*кыска пауза, ир-ат тавышы*)

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисең?

Мияу: Мин чәк-чәк ашыйм.

28 нче кисәк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,

Казанга барам, барам.

Әйе шул, әйе шул,

Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисәк (25 нче тема).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- **Сиңа ничэ яшь?** (хатын-кыз тавышы).

Акбай: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** (хатын-кыз тавышы).

Акбай: Мин сикерэм.

- **Рэхмэт** (хатын-кыз тавышы).

- **Исэнме, мин корреспондент. Син кем?** (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- **Сиңа ничэ яшь?** (хатын-кыз тавышы).

Мияу: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Мин йөгөрәм.

- **Рэхмэт** (хатын-кыз тавышы).

30 нчы кисәк (25 нче тема).

(Физминутка үткәреп өчен дәртле музыкага эҗырланса, яхшы булыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардык без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәрәп,

Матур итеп атлыйлар.

Хәзер барабыз алга

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Тема: “Безнең дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- **Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся**

(хатын-кыз тавышы, кыска пауза).

Әтәч тавышы: Кикрикүк. Әтәч. Әтәч. Әтәч. Әтәч (озын пауза-бсекунд).

Бергә: Әтәч. Әтәч. Әтәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (озын пауза -6 секунд).

Бергә: Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1) Бар монда зур әтәч,

Зур әтәч, матур әтәч.

Әтәч, әтәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2) Бар кечкенә тавык,

Кечкенә, матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-3 секунд).

Үрдәк: Исәнмесез (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша (*хатын-кыз тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-Слушайте, как будет санки по-татарски (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

-Бу чана (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче куянный чанасын күрсәтә*)

-Бу чана (*кыска пауза-3 секунд*). Повторите (*кыска пауза-3 секунд*). Бу чана (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-Бу чана (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)

-Слушайте (*кыска пауза-3 секунд*). Заяц катается на санках (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

-Куян чана шуа (*кыска пауза-3 секунд*). Куян чана шуа (*ир-ат тавышы*).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

-Куян нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Төлке нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Бүре нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Аю нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу җырлылар.

Мин Акбай, мин Акбай,

Зур Акбай, матур Акбай (*Акбай тавышы*).

Мин Мияу, мин Мияу,

Зур Мияу, матур Мияу (*Мияу тавышы*).

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (*кыска пауза-3 секунд*).

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Әйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе ишетелә (*сүзләргә әйткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатын-кыз тавышы*).

40 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе.

Тема: “Без биибез”.

41 нче кисәк (35 нче тема).

Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождение. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисәк (37 нче тема)

Акбай (жырлан айтә): Если нравится тебе, то делай так. Әгәр сиңа ошый икән, син бие (озын пауза-10 секунд, Акбай биш, балалар кушыла).

Акбай: Мин биим (кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлан айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син сикер (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин сикерәм (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлан айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син йөгөр (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин йөгөрәм (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин йөгөрәм.

Акбай (жырлан айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син уйна (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин уйныйм (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин уйныйм.

Акбай (жырлан айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син утыр (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин утырам (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин утырам.

44 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождение Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгә бүләк эзерлибез”.

45 нче кисәк (38 нче тема).

Акбай: На день рождение Мияу я приготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (жырлый: лә-лә-лә).

Бергә: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин жырлыйм. А вы любите петь?

46 нчы кисәк (38 нче тема).

Жыр.

1) Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

2) Мин биим, биим, биим.

Мин матур биим, биим.

Мин биим, биим, биим,

Мин матур биим, биим.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.

47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә
Без пешердек ак ипи.
Менә шундый ипи зур,
Менә шундый кечкенә.
Менә шундый тәмле,
Менә шундый баллы.
Әйе шул, әйе шул,
Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу, әйдә, бие (*пауза-6 секунд*).

Мияу татар бию көенә бии (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу матур би.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- **День рождения продолжается** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, утырам, жырлым: “Тяф-тяф”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кыз тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлым: “Чи-чи-чи”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кыз тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, су эчәм, биим, жырлым: “Кикрикүк”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кыз тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, йөгәрәм, жырлым: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кыз тавышы*).

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Әйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Әйе, алма тәмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Төлке китап укый (пауза-3 секунд). Төлке китап укый (хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә).

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясьй. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясьйым. Алма ясьйым (кыска пауза- 3секунд). Алма ясьйым (озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый) – Рәсем ясьйым. Алма ясьйым.

- Рәсем ясьйым. Туп ясьйым (кыска пауза- 3секунд). Туп ясьйым (озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый) – Рәсем ясьйым. Туп ясьйым.

- Рәсем ясьйым. Шар ясьйым (кыска пауза- 3секунд). Шар ясьйым (озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый) – Рәсем ясьйым. Шар ясьйым.

- Рәсем ясьйым. Китап ясьйым (кыска пауза- 3секунд). Китап ясьйым (озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтәп кабатлый) – Рәсем ясьйым. Китап ясьйым.

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясьйым.

- Мин рәсем ясьйым. Мин алма ясьйым (ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар) – Мин рәсем ясьйым. Мин алма ясьйым.

- Мин рәсем ясьйым. Мин туп ясьйым (ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар) – Мин рәсем ясьйым. Мин туп ясьйым.

- Мин рәсем ясьйым. Мин шар ясьйым (ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар) – Мин рәсем ясьйым. Мин шар ясьйым.

- Мин рәсем ясьйым (ир-ат тавышы) – Мин рәсем ясьйым.

53 нче кисәк (44 нче тема) (телефоннан сөйләшү).

Мияу(шалтырата): .... (пауза) Хәерле көн.

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) Хәлләр ничек?

Тылсымчы: Әйбәт. Син нишлисең?

Мияу: .... (пауза) Мин рәсем ясьйым.

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) Алма, туп, шар, китап.

Тылсымчы: Әйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) Мәктәпкә?

Тылсымчы: Әйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) Рахмәт. Сау булыгыз.

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисәк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы пойдем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма күрсәтәп): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рәсем ясьй.

Мияу (пиктограмма күрсәтәп): Кем укый?

57 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисэк (47 нче тема).

Жыр.

1) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкэ барам, барам.

Китап, карандаш алам,
Мэктэпкэ барам, барам.

2) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкэ барам, барам.

Китап укыйм, рәсем ясьим,
4-ле, 5-лелэр алам.

59 нчы кисэк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мэктэп”. В школу зайдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисэк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Әйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мэктэптә”.

61 нче кисэк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бүлмәсе”.

62 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мэктэп”.

63 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстэл театры “Теремкәй” экиятә”.

64 нче кисэк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшәми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Эйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Эйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйгә бүре килә (*хатын-кыз тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Эйдә, кил монда.

Бүре (керә): Мин йөгерәм. Эйдәгез, йөгерәбез (*озын пауза, балалар йөгерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке килә (*хатын-кыз тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Эйдә, кил монда.

Төлке (керә): Мин биим. Эйдәгез, биибез (*озын пауза, балалар бишләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә жырлый-жырлай аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлке: Мин төлке.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Эйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлыйм. Эйдәгез, жырлайбыз (*озын пауза, балалар кушылып жырлай*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлайлар.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкэйдэ куян яши. Мин куян.
Теремкэйдэ бүре яши. Мин бүре.
Теремкэйдэ төлке яши. Мин төлке.
Теремкэйдэ аю яши. Мин аю.
Алар бик дус (*хатын-кыз тавышы*).

Күңелле музыка. Биилэр.

Тема: Өстэл театры “Кем нэрсэ ярата?”

65 нче кисэк (55 нче тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» - «Кем нэрсэ ярата?» (*хатын-кыз тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелэ. Этэч канат кагып кычкыра.

Этэч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи киирелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хэерле көн, этэч.

Этэч: Хэерле көн, песни.

Песи: Хэллэр ничек, этэч?

Этэч: Эйбэт. Рэхмэт. Э сиңең хэллэрең ничек?

Эт йөгөрөп килэ: һау-һау-һау. Исәнме, этэч. Исәнме, песни.

Этэч белән песни: Исәнме, эт.

Эт: Кэжэ кая?

Этэч белән песни: Энэ, кэжэ кэбестэ ашый. Кэжэ кэбестэ ярата.

Эт: Мин ипи яратам. Песи, син нэрсэ яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тэмле. Этэч, син нэрсэ яратасың?

Этэч: Мин ботка яратам. Ботка тэмле.

Кэжэ: Исәнмесез. Хэерле көн. Хэллэр ничек?

Бергэ: Эйбэт.

Кэжэ: Мин кэбестэ ашыйм. Кэбестэ бик тэмле. Акбай, мә кэбестэ, аша. Кэбестэ тэмле.

Акбай: Юк, мин ипи яратам. Син кэбестэ аша. Ипи кирэк.

Кэжэ: Мэ, ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кэжэ: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчэ: Мин сөт эчэм. Сөт тэмле. Этэч, кил монда, сөт эч.

Этэч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кэжэ: Ботка бар, кэрзиндэ. Этэч, кил монда. Мэ ботка, аша.

Этэч: Зур рэхмэт. Ботка бик тэмле. Мэ, кэжэ, ботка аша.

Кэжэ: Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмле.

Этэч: Юк, ботка тэмле.

Песи: Юк, сөт тэмле.

Эт: Юк, ипи тэмле.

Кыз килеп чыга: Ипи тэмле, сөт тэмле, ботка тэмле, кэбестэ тэмле. Мин ипи, ботка, кэбестэ яратам.

Бергэ жырлап, биилэр.

Ипи тэмле,

Сөт тэмле,

Ботка тэмле,

Кэбестэ тэмле.

Тема: “Кем нэрсэ ярата?” экиятен сэхнэлэштерү.

66 нчы кисэк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тэмле,

Сөт тэмле,

Ботка тэмле,

Кэбестэ тэмле.

Тема: “Белем иленэ сяхэт”.

67 нче кисэк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ир-ат тавышы*).

68 нче кисәк (58 нче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, әйбәт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тәмле. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, әйбәт. Бу сөт. Эти сөт эчә. Сөт тәмле. Эти сөт ярата.

69 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,

Зур куян, матур куян.

Мин тычкан, мин тычкан,

Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Могжизалар кыры”.

70 нче кисәк (59 нчы тема).

Хат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 нче кисәк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның жавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан эзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, тагарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү	Тире - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләргә аңлап сөйләмдә	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләргә билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай)

Үен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидактик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя.

Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Үенни интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәргә була)

3. Дидактик үен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...) Үенни рәсемнәр кулланып та үткәрәп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Үен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик үен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?"- "Алма"... ; "Бу кем?"-"Әти"... Бала уенчык исемен дәрәжә әйтсә ана уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнөң дөрес үзлөштөрөлүөн тикшерү йөзөннөн (аңлап яки аңламыйча эйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, эйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен эйтә.

Ургача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Ургачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану ("исәнме", "сау бул", "рәхмәт").

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү "Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә эйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү "Куян аюда кунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек сабуллаша? (Нәрсә эйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" эйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт эйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Ургача балл (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Ургачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга жавапны русча эйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин эйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлегә: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.

Ургача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Ургачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрен аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлегә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемнән сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дэфтэрэндэге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик үен "Туп, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дэфтэрэндэге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик үен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик үен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик үен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Ургача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Ургачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Кунак каршылыбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дэфтэрэндәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Күнактарны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дэфтэрэндәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дэфтэрэндәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыктар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ниче?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча жавап бирә.				

“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый:

“Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш.

Уенны рәсемнәр кулланып та үткәргә була.

4. Дидактик үен “Дәресен айт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исеме атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житэрлек, яшелчэлэр, савыт-сабалар, киёмнэр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсэтэ, исемнэрен эйтэ һәм куелган сорауларга жавап бирэ.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирэ.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча жавап бирэ.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исэнме”, “Сау бул”, “Рэхмэт”, “Исэнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

- а) Поздоровайся с Акбаем.
- б) Спроси как дела у Акбая.
- в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
- г) Попрощайся с Акбаем.
- д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
- е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, жавап бирэ алмый.

3. Боерыкны бирэ белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирэ белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирэ һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирэ белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрен билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап жавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмэлэрен билгелэү (1- 10 кадэр).

4. Дидактик үен “Дөрөс сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Ургача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Ургачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръя итү, раслау).

1. Үен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Үен ситуациясе “Күнак каршылыйбыз”.

а)Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съестть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. Үен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.

- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үزلәштерү
дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “эйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгәр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча жавап бирә.				

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дәресен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,
“Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгәр, бие, җырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйлөшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәргә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик үен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь? - (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйлөшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертпә баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.

- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4. Ситуатив күнегү.

- а) Син нишлисең?
- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

Борһанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы.

Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов,

Е. А. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.